



SOUVENIRS UIT SJANGHAI

(Alles Gute aus Shanghai)

Vrolijk openluchtspel in vier bedrijven

door

HORST HELFRICH

vertaling

An van Kessel

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **SOUVENIRS UIT SJANGHAI - ALLES GUTE AUS SHANGHAI** gaan opvoeren, dienen in alle program-maboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HORST HELFRICH** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de letter-grootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2004 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **30** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Roel Zeilmaker senior - hoofd van de familie

Roel Zeilmaker junior - zoon van Roel senior

Linda - echtgenote van Roel junior

Bastian - hun beider zoon (12-14 jr)

Julia - hun beider dochter (12-14 jr)

Theo Zeilmaker - zoon van Roel senior

Door - echtgenote van Theo

Melissa - hun dochter

Maurits Kamstra - echtgenoot van Melissa

Olaf, Oskar en Olga - kinderen van Melissa en Maurits

Frances Krol-Zeilmaker - zus van Roel senior

Ellis - haar dochter

Kuno Pronk - echtgenoot van Ellis, schoonzoon van Frances

Agathe - zus van Roel senior en Frances Krol-Zeilmaker

Li-San-Sun - geliefde van Roel Zeilmaker senior

Hei-Li-Lo, Hei-Li-La en Hei-Li-Lu - haar dochters

Floris Lutjens - notaris

Daisy Dommel - zijn vriendin

Leen Lighthart - buurman

Wanda Haverkamp - buurvrouw

Hermien Sperwer - buurvrouw

Pastoor

Dokter

Zuster Anna

Lamsvoet - postbode

Justine Slakhorst - journaliste

Juffrouw Snip - uithulp

Juffrouw Snap - uithulp

Klutsvogel - employé van de firma "Blauwe Stroom"

DECOR:

Het stuk speelt in het huiselijk milieu en de toestand wordt beschreven, gezien vanuit de toeschouwerterruimte. Het toneel bestaat uit twee speelgedeelten. Links de vestibule, ongeveer 'n kwart van de beschikbare ruimte innemend, rechts de huiskamer, ongeveer driekwart van die ruimte beslaand. Tussen de vestibule en de kamer is een wand, waarin 'n deur. Deze trekt men, tijdens het verkeer heen en weer, gewoon als 'n gangdeur achter zich dicht. In de vestibule is achteraan links 'n deur, die wordt aangegeven met voordeur. In de vestibule is verder 'n telefoon en kapstok. Aankleding met behulp van 'n spiegel, paraplubak, 'n stoel of bankje etc., kan naar eigen goeddunken. De aankleding, c.q. inrichting van de woonkamer, kan ook naar eigen inzicht. Vanaf het tweede bedrijf staan twee tafels dwars op het toneel, met daaromheen 'n aantal inklapbare stoelen, zoals die voor feesten bij de slijter gehuurd kunnen worden. Als dat noodzakelijk mocht zijn, zullen daarvoor misschien enkele andere meubelstukken, zoals bijvoorbeeld de huiskamertafel met bijbehorende stoelen, plaats moeten maken. In deze kamer is 'n deur, rechts achter, die naar de andere vertrekken in het huis voert. Helemaal rechts voren is een raam.

EERSTE BEDRIJF

Linda: *(op van rechts en via tussendeur naar vestibule, deur blijft open, mopperend)* Aan één stuk van beneden naar boven en van boven naar beneden! Vandaag of morgen zetten we hem bij het grof vuil. Dan hoeven ze 'm alleen nog maar één keer naar buiten te dragen! *(bij de telefoon, kiest 'n nummer, wacht even)* Leen, met Linda. Zeg, kun je nog eens even komen? Hij wil weer naar beneden... Dacht je ik niet soms? Die man brengt me tien jaar voor m'n tijd het graf in... Ja ja, alvast bedankt. *(hangt op, terug naar kamer, tussendeur dicht, roept richting rechts)* Roehoei, Leen komt er zo aan!

Roel jr.: *(op uit rechts)* Dat gedoe begint me zo langzamerhand op de zenuwen te werken.

Linda: Is het jouw vader, of de mijne?

Roel jr.: Natuurlijk is het de mijne, maar daarom is het niet minder erg.

Linda: Als we 'n lift hadden, zou het allemaal 'n stuk gemakkelijker zijn. Dit is zo toch geen doen meer!

Roel jr.: Laten we blij zijn, dat wij nog onze gezonde benen hebben. En jij hoeft immers niet met 'm te slepen.

Linda: En naar wat 'm mankeert, kun je alleen maar raden.

Roel jr.: Dat weet niemand. Hij zegt altijd, dat het de zeemansziekte is. Linda: En waarom kan men dan niet meer lopen?

Roel jr.: Als je zoveel jaren op 'n dek hebt rondgezwalkt, dat steeds op en neer beweegt, kan ik me daar wel iets bij voorstellen. Als hij gaat staan, zal hij gegarandeerd omvallen. *(er wordt aangebeld, Linda naar vestibule, opent voordeur)*

Leen: *(klein beetje aangeschoten)* Hallo, de sleepdienst is er weer. U belt en wij draaien. *(met Linda naar de kamer)* Zou ik toch wel eens willen weten waarom hij nu alweer naar beneden moet. We hebben 'm pas naar boven gedragen.

Linda: Hij wil bij het raam zitten, om te kijken of de pers er nog niet aankomt. Net of zijn zeventigste verjaardag de lezers ook maar het geringste interesseert.

Leen: *(berustend)* Nou ja, goed. Wat moet, dat moet. *(glaasje uit broekzak halend)* Maar kan ik dan vooraf tenminste ook weer mijn eh, mijn versterking...?

Roel jr.: Maar zeker, jongen, wat dacht je! Dat hoort er immers bij! *(fles van de kast pakkend)* Hier, die staat er nog van voorheen. *(schenkt, Leen kiept borrel achterover, houdt hem het glaasje weer voor, waarna Roel nog eens schenkt)*

Leen: *(kiept 'm weer achterover, steekt glaasje in z'n zak)* Zou je ook moeten doen, Roel, dat geeft je kracht. *(samen met hem naar rechts en af)* En laten we nu maar gaan, slepen we hem weer naar beneden.

Linda: Was die verjaardag maar al eens vast voorbij. En als het zover is, ben ik haast van dezelfde leeftijd als hij, namelijk twintig jaar ouder! *(de telefoon gaat over, Linda naar vestibule, neemt op)* Zeilmaker... Ha, juffrouw Slakhorst, gelukkig, dat u eraan gedacht hebt! Hij is er al de hele morgen over aan 't zaniken waar de pers blijft... Prachtig, zien we u zo meteen en kunnen we weer opgelucht ademhalen... Ja hoor. *(hangt op; Roel jr. en Leen inmiddels op uit rechts met 'n stoel, waarop Roel sr. zit; hij draagt 'n stropdas en vest; zij dragen hem in de kamer naar links achter, terwijl Linda weer terugkomt uit vestibule)*

Roel sr.: *(ongeduldig, nors)* Bakboord! Naar bakboord! Aan het luik!

Leen: Aan wwwwat?

Roel sr.: Aan de patrijspoort!

Roel jr.: Hij bedoelt het raam. *(Leen en Roel jr. dragen hem nu naar rechts voren, tot bij het raam)*

Roel sr.: Mijn muts! *(Linda, mat, verveeld en met de ogen ten hemel, weer naar vestibule, haalt de zeemansmuts, die daar aan de kapstok hangt)*

Leen: *(arm om schouder Roel sr)* En Roelll, is het zo gggoed?

Roel sr.: *(z'n schouders schuddend)* Maak, dat je weer thuiskomt, je loopt de mensen maar op te houden!

Roel jr.: Wees niet zo onvriendelijk, pa! Zonder Leen zou ik je in m'n eentje niet de hele dag trap op trap af kunnen dragen.

Leen: *(glaasje tevoorschijn halend, op de fles doelend, die nog op de kast staat)* Zou ik er dan misschien nog eentje...

Roel jr.: *(nog 'n borrel schenkend, bezorgd)* Ik zou 't maar 'n beetje kalmpjes aan doen, Leen. Wie weet hoe vaak we hem vandaag nog moeten transporteren.

Leen: *(drinkt het glaasje langzaam leeg)* Mmmaak je niet ongerust, Roelll, ik drrrink heel kalm. *(houdt hem het glaasje voor, laat zich nog eens inschenken, drinkt 't weer langzaam leeg)*

Roel sr.: Wat heeft Leen ook anders te doen? Dat hij blij is, mij op deze schuit te mogen ronddragen!

Linda: *(inmiddels terug, hem de muts gevend, bits)* Ik wil overigens op- merken, dat we hier niet op 'n schuit zitten, maar in onze woning.

Roel sr.: In dat geval dan toch zeker "mijn" woning...! M'n kijker! *(Linda haalt een ouderwetse lange kijker uit een lade en geeft 'm*

die) En nu wegwezen! Ik moet navigeren! (*Roel jr. en Linda af via rechts*)

Leen: (*door vestibule af via voordeur*) De oude man en de zee!

Zr. Anna: (*tegelijkertijd door de nu geopende deur op, hem nog nakijkend*) Dat leek wel Hemmingway. (*opkomend*) Laat ik nou gedacht hebben, dat die allang...

Roel sr.: (*zet de muts op, houdt de kijker voor z'n oog, kijkt uit het raam*) Bij de oude Poseidon! Wat 'n deining vandaag! (*hoort zuster Anna, die haar jas aan de kapstok gehangen heeft, opkomen uit de vestibule*) Zijn jullie er nou nóg steeds? Afnokken, had ik gezegd! Anders laat ik jullie kielhalen!

Zr. Anna: Goedemorgen, meneer Zeilmaker.

Roel sr.: (*zich geschrokken omdraaiend*) Ach, u bent 't! (*gerustgesteld*) Nou ja, u weet ondertussen wel hoe het moet.

Zr. Anna: (*helpt hem z'n vest uittrekken, waarna hijzelf z'n hemdsmouw opstroopt*) Meneer Zeilmaker, alstublieft! Al sinds vijf jaren weigert u steevast uw dagelijkse spuitje! (*haalt uit haar meegebracht koffertje 'n spuitje en 'n pleister*) Maar vandaag moet 't er nu eindelijk maar eens van komen.

Roel sr.: (*klaaglijk, op het spuitje doelend*) Zuster Anna, u wilt me werkelijk die torpedo in m'n arm jagen?

Zr. Anna: Het doet geen pijn. Eerlijk niet. (*houdt het spuitje omhoog, laat er wat vloeistof uit ontsnappen*)

Roel sr.: (*grijpt in z'n broekzak en haar vervolgens 'n bankbiljet toestoppend*) Hier zuster, voor de moeite. Ik heb er inderdaad niets van gevoeld.

Zr. Anna: (*pakt het biljet, stopt de spuit weer in d'r koffertje en plakt daarna het pleister op z'n arm*) Zo, nog 'n pleistertje, dan hebben we 't weer gehad. En het doet me plezier, dat het ook deze keer weer pijnloos was.

Roel sr.: Ik heb 't, zoals steeds, alleen maar in m'n portemonnee gevoeld.

Zr. Anna: Juist ja. Dan kunnen we morgen maar beter echt spuiten, nietwaar.

Roel sr.: (*haalt nog 'n bankbiljet tevoorschijn, zwaait ermee*) Zo is het maar net. Morgen precies dezelfde procedure.

Zr. Anna: (*met koffertje af naar vestibule*) Dan wens ik u nog een prettige dag verder, meneer Zeilmaker. En laat u er het pleistertje nog even op zitten. Het zou nog 'n beetje kunnen nabloeden.

Roel sr.: (*in zichzelf*) Mens, maak dat je weg komt! (*zij trekt haar jas aan en dan af via voordeur; hij kijkt weer door z'n kijker naar buiten*) Ha, eenmaster in zicht... En kijk, het anker wordt al uitgeworpen!

Bastian: *(met Julia op van rechts, spottend)* En, grootvader, is de engel met de spuit weer langs geweest?

Julia: *(met knipoog naar Bastian)* Zult u wel weer zwaar geleden hebben.

Roel sr.: *(blijft door de kijker het buitengebeuren in de gaten houden)* Jullie moeten me nu met rust laten, want ik ben nog te zeer verzwakt. Bovendien is buiten net de pers voor anker gegaan.

Bastian: *(heeft ook 'n blik door het raam geworpen)* Grootvader, maak 't nou 'n beetje. 'n Anker kan alleen worden uitgeworpen door 'n schip en dat daarbuiten is 'n auto!

Roel sr.: *(honend)* 'n Auto zegt ie! Wat weet jij, snotaap, nou van het Nederlandse zeewezen? Zorg er liever voor, dat de matrozen ongehinderd aan wal kunnen komen! *(Bastian hoofdschuddend via de vestibule naar de voordeur en opent die, voordat wordt aangebeld)*

Bastian: *(Justine binnenlatend en naar rechts roepend)* Grootvader, het is een vrouwtjesmatroos!

Roel sr.: *(woedend)* Hebben ze alweer die griet gestuurd? Wat weet het vrouwvolk nu af van het leven op de woelige baren?!

Justine: *(gevolgd door Bastian, van de vestibule opkomend in de kamer, met fototoestel)* Goedemorgen, meneer Zeilmaker! Justine Slakhorst van De Koerier. U kent me nog wel van uw vijftenzestigste, neem ik aan?

Roel sr.: *(tot Bastian en Julia)* Hop hop, naar het bovendek met jullie!

Bastian: *(spottend, met knipoog naar Julia)* Maar grootvader, we lopen toch niet in de weg. En we zouden er graag bij willen zijn...

Julia: ...als u de juffrouw van de krant uw sprookjes over uw belevenissen op zee gaat vertellen.

Roel sr.: *(dreigend)* Naar het bovendek zei ik!

Justine: Laat u hen toch, meneer Zeilmaker. Ik ben immers in tijd van niets klaar. Ik heb alleen maar 'n foto van u nodig. Uw gegevens heb ik immers nog van uw vijftenzestigste verjaardag.

Roel sr.: *(woedend)* Dan kunt u ook de foto van toen nemen! Ik ben sowieso niet ouder geworden! Waarom bent u eigenlijk gekomen, als u toch niet van plan bent mij te interviewen?

Justine: Ik zei 't immers: Omdat ik 'n nieuwe foto van u wil nemen.

Roel sr.: O ja! En dan staat er straks weer 'n hoop schele wauwel onder, waar ik geen woord over gezegd heb!

Justine: U hoeft immers helemaal niets te zeggen. U hebt me toen 'n heel pak aantekeningen meegegeven, voldoende voor nog twintig verjaardagen. En bovendien hebt u de laatste vijf jaren precies zo

in uw stoel gezeten als vandaag. Wat zou ik daarover kunnen schrijven?

Roel sr.: Dan gebruik ook maar de foto van toen en steek met uw oude barkas maar weer van wal.

Bastian: *(tot Justine)* Schrijft u toch gewoon, dat hij in dit huis voortdurend van de ene plek naar de andere gesleept wordt. Pa zegt altijd: wij vormen hier geen familie, maar een transportonderneming.

Roel sr.: *(woedend)* Zo? zegt jouw pa dat? Dan laat 'm zo meteen maar eens komen! *(tot Justine)* En maak dan eindelijk die foto! Ik heb vandaag nog meer te doen! Als roerganger moet ik deze schuit op de juiste koers zien te houden!

Julia: Ik geloof, dat u zich vergist, grootvader. Leen zegt, dat u tegenwoordig "stóélganger" bent.

Roel sr.: *(laaiend)* En zo is 't genoeg! *(schreeuwt)* Lindaaa!

Justine: *(tot Bastian en Julia)* Kunnen jullie hem met z'n stoel een beetje *(wijst)* zo om schuiven?

Roel sr.: *(dreigend)* Blijf met je tengels van die stoel af! Jullie zouden de poten breken! *(schreeuwt nog eens)* Lindaaa!

Agathe: *(komt, samen met Linda en Roel jr. opstormen van rechts)* Lieve hemel, Roel, wat is?

Roel jr.: We waren al bang, dat je uit de stoel was gevallen. *(opgelucht)* Maar je hangt er gelukkig nog in!

Linda: Helaas!

Justine: *(met de camera in de aanslag)* Kan ik de foto nou maken, of niet?

Agathe: In dat vest? Dat zit toch vol jamvlekken van 't ontbijt!

Roel sr.: Jamvlekken? Dat kan hooguit bloed zijn van de spuit, die zuster Anna mij voorheen gezet heeft. *(tot Agathe)* En al ben je duizendmaal m'n zus, hoef je je nog niet in mijn aangelegenheden te mengen, hoor je! Het is al genoeg, dat Roel jr. en zijn Linda me de hele dag koeioneren! *(verzaligd in de verte)* Oh oh, dan was het leven in Sjanghai toch wel even anders.

Linda: *(kwaad)* Koeioneren? Wij jou? Net andersom is 't! Jij zit ons de hele dag het leven zuur te maken!

Agathe: Die brengt me nog op 't kerkhof met z'n eeuwig Sjanghai! En hoe vaak zal hij er geweest zijn?

Roel sr.: Ieder jaar, Agathe. Ieder jaar zijn we daar 'n aantal dagen voor anker gegaan!

Agathe: *(minachtend)* Het zou wat! Net of dat het land van melk en honing is! Daar koken ze ook gewoon met water.

Roel sr.: Maar wel met liefde, Agathe, met liefde!

Justine: *(tot het gezelschap)* Zou iemand meneer Zeilmaker misschien iets kunnen draaien, zodat ik 'm van voren kan nemen?

Roel jr.: *(vrolijk)* U wilt 'm van voren nemen? Beheers u 'n beetje, hij wordt al zeventig! *(hij schuift de stoel met behulp van Linda nu zo, dat hij zijdelings naar het publiek toe staat)*

Roel sr.: *(nerveus)* Denk aan de poten!

Linda: Maak je geen zorgen. Die slappe stelten van jou kan niets gebeuren.

Roel sr.: Achterlijke ooi! Die van de stoel, bedoel ik! *(er wordt aangebeld)* Wie mag dat nu weer zijn? We hebben hier toch zeker geen zeilregatta! Ga eens iemand opendoen! *(Linda via vestibule naar voordeur, opent die, laat de pastoor binnen, helpt hem uit z'n jas, hangt die aan de kapstok)*

Justine: *(ondertussen met de camera de juiste opnamehoek zoekend)* Zou u even willen lachen?

Roel sr.: Lachen? Lachen? Hoe zou ik in deze gevangenis ook nog kunnen lachen? Maak die foto en zet eronder: *(theatraal)* het eens zo trotse schip is op de vaderlandse klippen lekgeslagen! *(tot de anderen, bars)* Moeten jullie hier als runderen staan toe te kijken, als ik gefotografeerd wordt?

Roel jr.: Kom pa, lach nou eens even!

Agathe: Ook als 't je moeite kost. Of grijns dan tenminste 'n beetje. Wat moeten de lezers anders van je denken?

Roel sr.: Lezers? Sinds wanneer kunnen foto's gelezen worden? *(tot Justine)* Allé, Slakhuis, zet er eens 'n beetje vaart achter!

Justine: Horst, alstublieft. Slakhórst!

Roel sr.: Maakt toch geen fluit uit. Daar zal de foto ook niet beter van worden.

Justine: *(maakt de foto, met flitslicht)* Zooo, en nu nog eentje van deze kant... *(Linda ondertussen met de pastoor op uit de vestibule)*

Roel sr.: *(draait z'n hoofd terzijde)* Niets daarvan, zo is 't genoeg! Wie weet wat u met al die foto's van plan bent!

Justine: Als er eens eentje mislukt, hebben we tenminste nog altijd 'n reserve.

Roel sr.: Dat 't zou mislukken, heb ik al met 'n half oog gezien! En kom kom, licht nu maar het anker!

Justine: Ja zeg! Wil je eens 'n fatsoenlijke foto maken...


Roel sr.: Voor onfatsoenlijke foto's had ik me sowieso niet laten strikken! En kies nu maar het ruime sop!

Pastoor: Compliment, meneer Zeilmaker. Altijd de goede zeden voor ogen blijven houden.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407



“Samenspelen” is ons motto